

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

**«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII
Международная научная конференция студентов и молодых
ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International
Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE
BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.**

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023**

профилактике заболеваний и инновационные методы, которые могут помочь справиться с нехваткой медицинских работников и ресурсов.

Однако, при внедрении новых методов и технологий в медицинскую систему, необходимо учитывать культурные и социальные особенности Казахстана, чтобы гарантировать эффективность и доступность медицинских услуг для всех жителей страны.

В целом, развитие медицины в Японии представляет собой яркий пример того, как сочетание традиционных методов и инноваций может привести к созданию сильной медицинской системы. Казахстан может позаимствовать некоторые из этих методов, чтобы улучшить свою собственную медицинскую систему и обеспечить лучший уровень здравоохранения для своих граждан.

Список использованных источников

1. Hanes, L. (2011). The Cambridge History of Japan, Volume 3: Medieval Japan. Cambridge University Press.
2. Hardacre, H. (1995). Medicine and the state in Japan: The early modern period. Routledge.
3. Lock, M. (2002). Twice dead: Organ transplants and the reinvention of death in Japan. University of California Press.
4. Morris-Suzuki, T. (1998). Medical humanism and natural philosophy: Renaissance debates on matter, life, and the soul in sixteenth-century Japan. East Asian Science, Technology, and Medicine, (15), 63-110.
5. Ogino, S. (2005). The history of medicine in Japan. Journal of Nippon Medical School, 72(5), 303-311.
6. Japan Medical Library Association - <https://jmla.jp/>
7. Tokyo Medical and Dental University Library - <https://www.tmd.ac.jp/med/tmlib/en/exhibition/medhist.html>
8. Yokohama City University Medical Library - <http://www.yokohama-cu.ac.jp/medlib/medinfo/history.html>
9. Japan Society of Oriental Medicine - <https://www.jsom.or.jp/english/>
10. Japan Medical Association - <https://www.med.or.jp/english/>

УДК 329.1/6

ЕГИПЕТТЕГІ “ИХУАН МУСЛИМИН” ТОБЫНЫҢ САЯСИ РӨЛІ

Әбдіманап Дәулет Ғаниұлы

abdimanap03@icloud.com

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ шығыстану мамандығының 2 курс студенті

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші – А.Әлібекұлы

Египетте ХХ ғасырдың бірінші ширегінде қалыптаса бастаған "Мұсылман бауырлар" қозғалысының қызметі Нил Смелзердің әлеуметтік қозғалыстар теориясына сәйкес келеді. Смелзердің айтуынша, әлеуметтік қозғалыстың пайда болуы мен жұмыс істеуі үшін бірнеше жағдайлар қажет. Біріншіден, қоғамда мұндай қозғалысты құруға қолайлы

жанжалды күйдің болуы қажет [1]. Осы уақыт аралығында ел Египет қоғамында жұмыссыздық пен әлеуметтік теңсіздіктің жоғары деңгейінде көрінетін әлеуметтік және экономикалық салаларда күрделі проблемаларды бастан өткерді. Батыс капиталының кеңеюі және британдық оккупация әсерінен протестанттық миссионерлердің қызметі қатар жүрді. Протестанттық ұйымдардың кеңеюі алдында Кемал Ататүріктің халифатты жою туралы мәлімдемесі болды. Сол жылы протестанттық миссионерлер съезі өтті, онда Таяу Шығыстағы мұсылман халқын "христиандандыруды" бастау туралы шешім қабылданды. Египет халқы мұның бәрін отарлық тәуелділік пен қанау ретінде ғана емес, сонымен бірге христиандардың үстемдігі ретінде де қабылдады [2].

Осы уақыт аралығында қоғамдағы исламдық бағыттағы түрлі діни ұйымдардың рөлі күшейе түсті. Бұл бірнеше себептерге байланысты болды. Біріншіден, XIX ғасырдың аяғында зайырлы сипаттағы Египет ұлтшылдығының құлдырауы болды. Бұл идеологияда мұндай жұмылдыру күші болмады, ал оның ұрандары тек батыстың ықпалына ұшыраған элитамен резонанс тудырды. Екіншіден, елдің саяси өмірін батыстандырудың нәтижесі болған партиялық-парламенттік жүйе тиімсіз болып шықты. Партиялардың бәсекелестігі біртіндеп билік пен артықшылықтар үшін күреске айналды, ал саясаткерлер тек өздерінің экономикалық мүдделерін көздеді және елдің ішкі мәселелерін шеше алмады. Мұның бәрі Египет халқының саяси күштің қайнар көзі және елдің өзекті мәселелерін шешудің құралы ретінде исламға бет бұруына әкелді.

«Әл-Ихуан әл-Муслимун» ұйымы (араб тілінен аударғанда «Мұсылман бауырлар») — радикалды сунниттік ислам идеологиясымен біріккен түрлі қозғалыстар, партиялар мен топтарды қамтитын халықаралық саяси және діни бірлестік. 1928 жылы мысырлық шейх *Хасан бин Ахмад бин Абдур-Рахман әл-Банна* негізін қалаған.

Ұйым құрылған кезде Исмаилия қаласындағы (Суэц каналы аймағы) мемлекеттік мектепте мұғалім болып жұмыс істеген Хасан әл-Банна өзі құрған ұйымды былай сипаттады: “Сәләфилік ағым, православиелік жол, сопылық шындық, саяси ұйым, спорттық топ, ғылыми-мәдени қоғам, экономикалық компания және әлеуметтік идея”. Көріп отырғанымыздай, әл-Баннаның анықтамасы адам өмірінің барлық саласын дерлік қамтиды. Расында да, ұйым өз жақтастарын жинаудың бірде-бір мүмкіндігін жіберген жоқ.

Саяси ұйым болмаса да, "Мұсылман бауырлар" қозғалысы халықтың әртүрлі топтарына бейімделу, Египет қоғамында исламды жүйелі түрде зерттеуге деген қызығушылықтың жандануы, сондай-ақ әлеуметтік саладағы іс-әрекеттің арқасында тез танымал болды. Ұйымның жетістігі Әл-Азхар университетінің назарын аударды, онда олар "ағайындыларды" оқыту әдістеріне қызығушылық танытты. Кейінірек Исмаилиядағы әл-Азхардың ресми уағызшысы Хамид Аскария ұйымның құрамына кіріп, оның идеологтарының бірі болды, бұл Египет қоғамындағы "ағайындылардың" беделі мен танымалдылығын одан әрі нығайтты. Әл-Азхар мен "Мұсылман бауырлардың" жақындасуына мақсаттардың ұқсастығы да ықпал етті: екеуі де Египет қоғамының күнделікті өміріндегі діннің рөлін күшейтуге тырысты [3].

"Мұсылман бауырларының" басты мақсаты Египет аумағында ислам мемлекетін құру болды. Бұл мемлекет үш қағидатқа негізделуі керек еді. Біріншіден, заңнаманың қайнар көзі ретінде Құран белгіленді, заңнама шарифатқа негізделуі керек еді. Зайырлы заңдардың қабылдануына жол берілмеді, өйткені бұл Алланың жердегі егемендігін бұзып, оны адамға берді [4]. Екіншіден, үкімет консультативтік кеңес түрінде құрылуы керек. Екі кеңесші орган құру көзделді: бірі – фикһ саласындағы құзыретті мамандар үшін, екіншісі – халықтың әртүрлі топтарының өкілдері үшін. Мұндай мемлекеттің басында тұрған билеуші

ислам ілімі мен халықтың ерік-жігерін басшылыққа алуы керек [5]. Билеуші зайырлы және діни биліктің иесі болып табылады және Исламды қорғауға, қоғамдық тәртіпті сақтауға, адамның мүлікке, бостандық пен өмірге құқығын қорғауға, халықтың исламдық моральдық ұстанымдарының сақталуын бақылауға, діни және ұлттық азшылықтардың құқықтарын қорғауға және басқа мұсылман елдерімен интеграциялық процестерді қолдауға жауап береді [6].

Хасан әл-Банна ислам мемлекетін құрудың үш кезеңін анықтады. Оның пікірінше, бірінші кезеңнің мақсаты - елдегі әрбір жеке адамға ислам іліміне сәйкес келетін құндылықтарды үйрету. Сондай-ақ, осы құндылықтарға сәйкес адамның мінез-құлқына қол жеткізу қажет. Екінші кезеңде мұсылман отбасы бірінші орынға шықты, ол ислам қоғамын құруы қажет, ол өз кезегінде мемлекет құрып, үкімет құрады. Үшінші кезең бір сеніммен бекітілген араб бірлігін құру болды. Осыдан кейін бүкіл әлемге исламдық үндеу жасауға болады. Ол, одан кейінгі барлық қозғалыс жетекшілері сияқты, іштен біртіндеп өзгеру идеясын алға тартып, елде күш қолдануға және билікті революциялық жолмен құлатуға қарсы болды [7].

Қозғалыс ішінде балама идеологиялық ағым да болды. 50-60 жылдардағы ұйымның ықпалды идеологы Сайид Құтб болды. Оның идеялары қозғалыс жетекшілерінің идеяларына қарағанда радикалдылығымен ерекшеленді. Құтб Батыс өркениетін құндылықтар мен руханият жүйесінің жоқтығынан артта қалды деп санап, батыстануға қарсы болды. Батыс өркениетіне қатысты Құтб джахилия терминін қолданды, осылайша ол өркениетті деп санайтын Ислам қоғамы мен батыс қоғамы арасында шек сызды. Құтб Ислам қоғамы өркениетсіз батыстан ерекшеленетін негізгі ережелерді атап өтті. Ислам қоғамында барлық адамдар тең, бірде-бір адам екіншісінің еркіне бағынбайды. Адамдар арасындағы байланыс сенім болып табылады, ал мұндай қоғамның негізгі құндылықтары этика мен мораль болып табылады. Мұндай қоғамды қалыптастырудың маңызды элементі - ислам дәстүрлеріне сәйкес келетін құндылықтармен тәрбиеленген отбасы. Құтб өз жазбаларында батыс қоғамының заңдарына, ережелеріне, құндылықтары мен дәстүрлеріне қарсы тұруға шақырды. Сонымен қатар, Құтб әлемде шынайы ислам қоғамы жоқ деп сенді, сондықтан джахилия термині билікте зайырлы режимдер болған ислам елдеріне де қатысты болды [8].

Смелсердің айтуынша, идеологияны қолдана отырып, адамдарды жұмылдыратын ұйымдасқан адамдар тобы да қажет [9]. Мұндай адамдар тобы мешіттерде уағыз айтып, адамдарға исламды зерттеуге байланысты ғылымдарды үйреткен Хасан әл-Баннаның серіктері еді.

1981 жылы Анвар Садатты "Әл-Жиһад" радикалды исламшыл тобының мүшелері өлтірді, оның орнына Хосни Мубарак президенттің алғашқы жылдарында оппозициямен диалог құруға бағыт алды. Оппозициялық қызметке көбірек еркіндік алды, Садат бастаған және оның президенттігінің кейінгі кезеңінде тоқтатылған саяси ырықтандыру (либерализация) жоспары жалғасты. 1982 жылы 70-ші жылдардың соңында Садат орнатқан оппозициялық баспасөзден шектеулер алынып тасталды. Алайда, Мубарак кезіндегі ырықтандыру шектеулі сипатта болды, ал режим авторитарлық болып қала берді. Парламентке өткен саяси партиялар шешім қабылдауға айтарлықтай әсер ете алмады өйткені орындардың басым көпшілігі әрқашан билік партиясына тиесілі болды. Сонымен қатар, Парламентте орын алу үшін 8% шегі болды, бұл оппозицияның мақсатын қиындатты. Елде "бақыланып демократия" құрылды, онда оппозициялық қозғалыстардың басқарушы режимін бақылау және олардың қызмет аясын шектеу үшін жағдайлар жасалды.

Қозғалыс алғаш рет парламенттік сайлауға қатысты. Бұл тәсіл "бауырластық" митингілер мен демонстрацияларға жүгінген және сайлауға қатыспаған Хасан әл-Банна қозғалысын басқару кезеңіндегі тактикадан өзгеше болды [10]. Египетте діни негізде саяси партиялардың құрылуына тыйым салатын заң болғандықтан, "ағайындылар" коалиция құру үшін партия табуға мәжбүр болды [11]. 1984 жылғы парламенттік сайлауға дейін "Мұсылман бауырлар" «Жаңа Уафд» партиясымен сайлау блогын құрды. Бұл таңдау Жаңа Уафдтың "ағайындыларды" қудалауға басқа партияларға қарағанда аз қатысқандығына, сондай-ақ, «Жаңа Уафд» партиясының зайырлы емес екендігі және "бауырластықпен" ортақ мақсаты бар екендігі туралы мәлідемесіне байланысты болды. Жаңа Уафд "Мұсылман бауырларын" қолдайтын көптеген қолдаушыларға ие болды, ал "ағайындылардың" өздері «Жаңа Уафд» партиясының тізімдері бойынша Парламентке кіруге мүмкіндік алды.

Сайлау нәтижесінде Жаңа Уафд парламенттегі 448 орынның 58-ін алды, оның 8-і "Мұсылман бауырлар" өкілдеріне берілді. Алайда, одақ ішкі келіспеушіліктерге байланысты тез ыдырады. Бұған Жаңа Уафд өкілдерінің "Мұсылман бауырларының" атынан өкілдік еткен Салах Әбу Исмаилды Парламенттегі оппозициялық блоктың жетекшісі деп танудан бас тартуы, сондай-ақ Парламенттегі альянстың бір блок ретінде әрекет етпеуі себеп болды.

"Мұсылман бауырлар" сонымен бірге "бауырластықтың" бұрынғы мүшесі Ахмад ас-Сабахи басқарған "Әл-Умма" партиясымен коалиция құруға тырысты. Дегенмен, одақ туралы келіссөздер сәтсіз аяқталды, өйткені ас-Сабахиді "Мұсылман бауырлары" "Әл-Умmanın" басқарушы құрамына кіруге деген ұмтылысын қанағаттандырмады. [12]

1987 жылғы парламенттік сайлауға дейін "Мұсылман бауырлар" өз қызметін заңдастыруға қол жеткізбей, Социалистік Еңбек партиясымен (СЕП) және Либералды Социалистік партиямен (ЛСП) коалиция құру туралы келіссөздерді бастады. Бұл партиялар мен "бауырластық" арасында айқын идеологиялық айырмашылықтар болды. Мысалы, ЛСП Израильмен Кэмп-Девид келісімдерін қолдап, "ағайындылардың" көзқарастарына қайшы келді. Екі партия да Садаттың президенттік кезеңінде пайда болды және "бақыланатын демократия" жүйесін қолдауда рөл атқарды. 1984 жылғы ЛСП үшін де, СЕП үшін де сайлау сәтсіз аяқталды: ЛСП Парламентке кірмеді, ал СЕП мұны президент Хосни Мубарактың тікелей жарлығынан кейін ғана жасай алды. ЛСП және СЕП-тің "ағайындылармен" жақындасуға деген қызығушылығы сайлаушылардың дауысын алу болды. Келіссөздер нәтижесінде "Ислам альянсы" деп аталатын блок құрылды, онда "Мұсылман бауырлар" 43% құрады және басым күш болды. Шын мәнінде, бұл блокты альянс деп атауға болмайды. ЛСП өзінің саяси идеологиясынан бас тартуға мәжбүр болды. ЛСП-дағы партиялық лауазымдардың жартысын партияның баспа басылымдарын бақылауға алған "бауырластық" мүшелері алды. Сайлау нәтижелері бойынша, "Ислам альянсы" парламентте 60 орынға ие болды, оның 34-ін "Мұсылман ағайындылардың" өкілдері алды, ал СЕП және ЛСП сәйкесінше 22 және 4 орынға ие болды.

"Мұсылман бауырлар" үшін елдің саяси өміріне қатысуды кеңейтудің тағы бір мүмкіндігі Садат қойған көптеген шектеулер алынып тасталған кәсіподақ ұйымдарымен өзара әрекеттесу болды. 1984 жылы қозғалыс дәрігерлер кәсіподағының басқарушы кеңесіне өтіп, сайлау нәтижелері бойынша 25 орынның 7-ін алды. 1987 жылы "Мұсылман бауырлар" инженерлер одағын бақылауға алып, оның кеңсесінде 64 орынның 54-ін иеленді. Бұл қозғалыс электоратын арттыруға мүмкіндік берді. Қозғалыс сонымен қатар әртүрлі студенттік ұйымдарда белсенділікті жалғастырды. Сонымен қатар, "бауырластық" Хасан

эл-Банна бастаған әлеуметтік жұмысын жалғастырды. Бұл қызмет қозғалыс, аурухана, баспахана, коммерциялық емес ұйымдар үшін платформа ретінде қызмет ететін жаңа жеке мешіттерді күтіп-ұстауды және салуды қамтыды. Мубарактың президенттігі кезінде бұл қызмет шектелмеді, өйткені бұл режимге тиімді болды. "Бауырластық" қызметі бүкіл елдің әлеуметтік саласының дамуына елеулі үлес қосты және үкіметтің пікірінше, радикалды ислам топтарының қызметіне қарсы тұрды.[13]

Хосни Мубарактың билігінде болған кезеңде режим мен "Мұсылман бауырлар" арасындағы қарым-қатынас екі қағидаға негізделді. Бір жағынан, үкімет кез-келген тәсілмен қозғалыстың және басқа исламдық оппозициялық ағымдардың мемлекеттің саяси өміріне қатысуын шектеуге тырысты, олардың сайлауға тікелей қатысуына жол бермеу үшін саяси партия ретінде тіркеуден бас тартты, сонымен қатар бұқаралық ақпарат құралдарына қол жетімділікті шектеді. Екінші жағынан, үкіметке "бауырластық" қажет болды және оған қарсы репрессиялық шаралар қабылдаған жоқ. Өйткені режим оны радикалды исламдық ұйымдарға қарсы салмақ ретінде қарастырды. Бұл 1992 жылы Мубарак үкіметі "Мұсылман бауырларына" қарсы ұйымдастырған қозғалыс мүшелерін тұтқындау және үгіт-насихат науқаны басталған кезде өзгерді. 1995 жылы Каирдегі "бауырластық" штаб-пәтері жабылды. Бұл әрекеттер Мубаракқа "ағайындылардың" позициясын әлсіретуге көмектесті, нәтижесінде 1995 жылғы сайлау нәтижесінде парламентке олардың бір ғана кандидаты өтті.

Осыдан кейін "Мұсылман бауырлар" 2000, 2005 және 2010 жылдардағы парламенттік сайлауға тәуелсіз кандидаттар ретінде қатысты. Осы сайлаулардың барлығында алаяқтық оқиғалары тіркелді: бюллетеньдерді жаппай лақтыру, сайлаушылардың дауыстарын сатып алу, сайлау учаскелерінде билік тағайындаған әкімшілік, сондай-ақ сайлау қарсаңында оппозицияға қарсы қуғын-сүргін болды [14]. Мәселен, 2000 жылғы сайлау алдында қозғалыстың 1600 мүшесі, 2005 жылы – 800, 2010 жылы – 1200 мүшесі қамауға алынды [15]. Осылайша, сайлауға қатысу "бауырластыққа" елдің саяси өміріне қандай да бір өзгерістер енгізуге мүмкіндік бермеді. Сайлаудағы қозғалыстың негізгі мақсаты оның идеологиясын тарату және Египеттің саяси белсенді тұрғындарына ықпал ету еді [16]. Мұндай қатысу 2011 жылға дейін жалғасты, сол кезде «Араб көктемі» кезінде Хосни Мубарак пен оның үкіметі отставкаға кетті.

2011 жылғы президенттік сайлауда жеңіске жеткеннен кейін «Бостандық және Әділет» партиясының кандидаты, «Мұсылман ағайындылардың» саяси тармағы, Мұхаммед Мурси дініне қарамастан барлық мысырлықтардың мүдделерін ескеретінін мәлімдеді және партиядан кетті. Парламент төрағасы қызметін Бостандық және Әділет партиясының төрағасы және "Мұсылман бауырлар" қозғалысының мүшесі болған Саад Эль-Кататни атқарды.[17]

2012 жылы жаңа парламент құрылды, оған сайлау 3 кезеңде өтті. Парламенттегі көпшілік дауысты 498 орынның 218-ін иеленген «Бостандық және Әділет» партиясы алды. «Әл-Нұр» партиясы, «әл-Асаль» және «Құрылыс және Даму» партиясы құрған Ислам одағы 127 орынға ие болды. Осы орындардың 111-ін осы блоктың көшбасшысы болған «әл-Нұр» партиясы иеленді. «Уафд партиясы» 39 орынға ие болды. «Еркін мысырлықтар» партиясы, «Египеттің социал-демократиялық» партиясы және «әл-Тағамм» партиясы құрған Египет блогы 34 орынға ие болды. Бұл блок либералды бағытқа ие болды. Әл-Уасаттың қалыпты ислам партиясы 10 орынға ие болды. Реформалар мен өсудің либералдық партиясы сайлау нәтижелері бойынша 8 орын, революциялық одақ 7 орын алды. Қалған орындар Египеттің Ұлттық партиясы, Египеттің Азаматтық партиясы және сәйкесінше 5, 4 және 26 орын алған

тәуелсіз кандидаттар арасында бөлінді. Осылайша, Египет Парламентінде көпшілігі 498 орынның 355-ін алған исламшыл және салафиттік ағымдарға ие болды.[18]

Осы уақыт аралығында "Мұсылман бауырларының" басымдығы саяси қызмет болды. Қозғалыс басқа партиялармен альянстар арқылы сайлауға қатысты және өз кандидаттарын тәуелсіз ретінде ұсынды. Режиммен қарым-қатынас өзгеріссіз қалды: саяси партия ретінде тіркелуге тыйым салу жалғасты, алайда "бауырластық" өзінің бұқаралық ақпарат құралдары арқылы саяси үгіт-насихат жұмыстарын жалғастырды, сонымен қатар білім беру және әлеуметтік қызметпен айналысты. Араб көктемі кезінде Мубарак режимінің құлауы "бауырластыққа" елдегі билікке жол ашты. Өткен президенттік және парламенттік сайлау "ағайындылардың" жеңісімен аяқталды, бұл қозғалыстың әлеуметтік саладағы ұзақ мерзімді жұмысының нәтижесі болды, бұл көптеген қолдаушыларды иеленуге мүмкіндік берді.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Гидденс Э. Социология / Ағылшын тілінен аударма – М.: Эдиториал УРСС, 1999. 445 б.
2. Sattar N. "Al Ikhwan Al Muslimin" (Society of Muslim Brotherhood) Aims and Ideology, Role and Impact // Pakistan Horizon. – Vol. 48. – No.2. - P. 9
3. Ражбадинов М.З. Египетское движение «Братьев-мусульман». – М.: Институт востоковедения РАН. – 2004. – С.25-28
4. Abed-Kotob S. Goals and Strategies of the Muslim Brotherhood in Egypt // International Journal of Middle East Studies. – 1995. – Vol. 27. - №.3 - P. 324
5. Sattar N. "Al Ikhwan Al Muslimin" (Society of Muslim Brotherhood) Aims and Ideology, Role and Impact // Pakistan Horizon. – Vol. 48. – No.2. - P. 16
6. Ражбадинов М.З. Египетское движение «Братьев-мусульман». – М.: Институт востоковедения РАН. – 2004. - сс. 304-305
7. Ражбадинов М.З. Египетское движение «Братьев-мусульман». – М.: Институт востоковедения РАН. – 2004. - С. 104
8. Hansen H. Radical Islamism and Totalitarian Ideology: a Comparison of Sayyid Qutb's Islamism with Marxism and National Socialism // Politics, Religion & Ideology. – 2007. – Vol. 8. - №1. - P. 58-59
9. Гидденс Э. Социология / Ағылшын тілінен аударма – М.: Эдиториал УРСС, 1999. 445 б.
10. Ranko A. Muslim Brotherhood and its quest. – Hamburg: Springer VS. – 2015. P. 81-82
11. Qanun 40 li sana 1977 li nizam al-Ahزاب as-Siyasia [Закон 40 1977 года о системе политических партий] (URL: <http://gjpi.org/wp-content/uploads/2009/03/egptian-political-law-no-40-of-1977-arabic.pdf>) [Есепке алынған күні: 20.10.2019].
12. Ражбадинов М.З. Египетское движение «Братьев-мусульман». – М.: Институт востоковедения РАН. – 2004. С. 200-202
13. Ranko A. Muslim Brotherhood and its quest. – Hamburg: Springer VS. – 2015. P. 85-86
14. Samer S. Islamist Politics in the Middle East: Movements and Change. – New York: Taylor and Francis Group. – 2012. P. 120
15. Elections in Egypt: State of Permanent Emergency Incompatible with Free and Fair Vote. Human Rights Watch Report. 2010. – p 7-8 (URL:

<https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/egypt1110WebforPosting.pdf>) [Есепке алынған күні: 25.10.2019].

16. Samer S. *Islamist Politics in the Middle East: Movements and Change*. – New York: Taylor and Francis Group. – 2012. P. 121

17. Al-Katatni ualliq jalsat al-Barlamaniya al-Misriya [Аль-Кататни откладывает заседания египетского парламента] (URL: <https://www.skynewsarabia.com/video/17812-الكثاتني-يعلق-جلسات-البرلمان-المصري>) [Есепке алынған күні: 04.11.2019].

18. Majlis ash-Shaab al-Misri 2012 [Парламент Египта 2012 года] (URL: https://www.bbc.com/arabic/middleeast/2012/01/120123_egypt_palt_hani) [Есепке алынған күні: 04.11.2019].

УДК 327.35

ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІ МЕН КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСЫ АРАСЫНДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІН ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

Аманова Айдин Ерболовна

aidinamann@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ шығыстану мамандығының 4 курс студенті

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші – А.М.Азмуханова

Саяси лексиконда «стратегиялық серіктестік» ұғымы салыстырмалы түрде жақында пайда болды. Халықаралық қатынастардағы стратегиялық әріптестік тұжырымдамасы қырғи-қабақ соғыс дәуірінің аяқталуымен белсенді түрде ілгеріле бастады. Олар Солтүстік Америкаға қарағанда еуразиялық кеңістікте стратегиялық серіктестік туралы ертерек айта бастады, өйткені Кеңес Одағы мен Шығыс блоктың ыдырауымен, биполярлық әлемнің жойылуымен және «мазасыз және белгісіз уақыттардың» басталуымен көптеген елдер, оның ішінде Ресей, Қытай, Үндістан жалғыз державамен тете-а-тете күресу қажеттілігінен туындаған «жалғыздық» синдромын бастан кешірді[1]. 1990 жылдардың басында стратегиялық серіктестік оппортунистік сипатқа ие болды, өйткені кейбір мемлекеттер оны өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қалқан ретінде, басқалары жаңа саяси кеңістікке ену үшін «троялық жылқы» ретінде, ал үшіншілері «алтын кілт» ретінде пайдалануға тырысты. экономикалық мүдделерін шешу[2]. Алайда, бұл терминді кеңінен қолдану сәл кейінірек басталды, бірақ тарихтың қалауымен ол келесі ғасырда және мыңжылдықта болды.

«Стратегиялық серіктестік» ұғымының мұндай хронологиялық контекстуализациясы лингвистикалық дереккөздермен, атап айтқанда, ағылшын тілінің қазіргі лексикографиясымен дәлелденген. Билефельд университетінің (Германия) докторанты Луи Бланко «Стратегиялық серіктестік халықаралық қатынастардағы қауымдастықтың жаңа түрі ретінде?» [3] деп аударуға болатын әлі жарияланбаған мақаласында келесі мысалдарды келтіреді:

1. Британдық Ұлттық корпус * (The British National Corpus) 1980-1993 жылдар аралығында әртүрлі газеттерден, кітаптардан, журналдардан алынған ағылшын тіліндегі